

ΠΕΡΙΠΛΑΝΗΣΕΙΣ

Ίστορίες αγάπης

ΤΟΥ Κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ Μ. ΣΤΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ
'Αναπλ. Καθηγητού του Πανεπιστημίου 'Αθηνών

Μικρά και... μεγάλα παιδιά

Όλοι μας γνωρίζουμε ότι, αντικείμενα τα οποία προσρίζονται για τα παιδιά μας είτε τους τα ζωορίζουμε εμείς είτε άλλοι, όπως παιχνίδια, βιβλία κ.λπ., γίνονται συχνά μηλζ τής έριδος για τὸ ποιὸς θὰ τὰ πρωτοχρησιμοποιήσι. Παρευρισκόμαστε σὲ σιγνές όπου οἱ μεγάλοι, δῆθεν «για νὰ δείξουν», ἀποροφῶνται οἱ ἴδιοι στὶς χαρές τοῦ ἀναγνώσματος καὶ τοῦ ἀνέμελου παιχνιδιοῦ, ἐνῶ οἱ μικροὶ παρακαλοῦν «νὰ τοὺς παιξοῦν» κὶ αὐτοὺς. Μὴ ξεχνάμε ὅτι «ἄλλοι οἱ μεγάλοι ἦταν πρώτα παιδιά, λίγοι τοὺς ἔμεις τὸ θυμοῦνται»¹.

Κὶ αὐτὰ τὰ μεγάλα παιδιά, ζῶντας σὲ ἐποχὴ καὶ σὲ περιβάλλον ξερὸ καὶ ἄγονο, θέλουν νὰ ξεχαστοῦν ἔστω καὶ γιὰ λίγο, ὅταν βρεθοῦν σὲ κάποια δασὴ μετὰ ἀπὸ τὶς «καταγίδες τῆς ἐρήμου» ποὺ ἀντιμετωπίζουν συνεχῶς. Καὶ τὸ παιχνίδι καὶ τὸ δροσερὸ ἀνάγνωσμα ποὺ ἀπευθύνεται σὲ παιδιά μπορεῖ νὰ «ποιήσει ἐν τῇ ἐρήμῳ ἔδδν καὶ ἐν τῇ ἀνύδρῳ ποταμοὺς» (πρόλ. 'Ησαίου μγ' 19). Κὶ ἂν δὲν εἶναι πάντα αὐτοκινητόδρομοι καὶ λεωφόροι μπορεῖ νὰ εἶναι μονοπάτια στὴν ἄνοιξη, ποὺ μᾶς περπατᾶνε μέσα στὸ καλοκαίρι.

Τέτοια δροσερὰ μονοπάτια ἐν μέσω καθίστανε εἶχα τὴν τύχη ν' ἀκολουθῆσω πρὶν λίγες ἡμέρες, ὅταν ἔπεσαν στὰ χέρια μου τὰ ἔξι τεύχη τῆς εἰκονογραφημένης σειρᾶς «Μονοπάτια στὴν Ἄνοιξη», τῶν ὁποίων τὸ κείμενο καὶ ἡ ἐπιμέλεια ἐκδόσεως ἐγίνε ἀπὸ τὶς ἀδελφές τῆς Ἰ. Μονῆς Τημίου Προδρόμου Καρέζ Ἀττικῆς. Οἱ ἐκδόσεις τῆς Ἰ. Μονῆς φέρουν τὸ ὄνομα «Ἐτοιμασία» καὶ διακακοῦν ἔπως καὶ ὁ προστάτης τοῦς Πράδρομος τὴν «Ἐτοιμασία τῆς ὁδοῦ τοῦ Κυρίου» (πρόλ. 'Ησαίου μ' 3' Ματθαίου γ' 3).

Δροσερὴ θεολογία²

Τὸ βασικὸ ζήτημα στὴν ποιμαντικὴ καὶ θεραπευτολογικὴ ἐργασία τῆς Ἐκκλησίας εἶναι π ὥ ς θ ἄ ἐ π ι κ ο ι ν ὴ σ α υ μ ε με τοὺς ἀνθρώπους. Σὲ ποιά γλῶσσα θὰ τοὺς μιλήσουμε ὥστε νὰ μεταδώσουμε

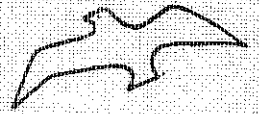
μὲ τρόπο κατανοητὸ τὶς βασικὲς ἀλήθειες τῆς πίστεως. Πραγματικὰ προβληματίζομαστε, ὅταν ἀπευθυνόμαστε σὲ παιδιά προσχολικῆς ἡλικίας καὶ μαθητὲς τῶν πρώτων τάξεων τοῦ Δημοτικοῦ, γιὰ τὸ πὼς θὰ τοὺς μιλήσουμε μὲ τὴ γλῶσσα ποὺ κατανοοῦν καὶ νὰ τὰ βοηθήσουμε στὴν κρίσιμη αὐτὴ ἡλικία νὰ θεμελιώσουν μέσα τοὺς τὸ ὑπόβαθρο, στὸ ὁποῖο ἀργότερα θὰ στηριχθεῖ ἡ ἐλὴ τους πνευματικὴ ἀνάπτυξη³. Κὶ αὐτὸ πρέπει νὰ γίνε μὲ τρόπο ἀπλὸ κὶ ἀνεπιτήδευτο, στὸ φυσικὸ ἢ σ' αὐτὸ ποὺ ἔπρεπε νὰ εἶναι τὸ φυσικὸ περιβάλλον τοῦ παιδιοῦ. Ἡ «ἐρημία τῶν πόλεων» δὲν εὐνοεῖ μὴ τέτοια ἀγωγή.

Οἱ «ἱστορίες» τῆς σειρᾶς ἐπιχειροῦν ν' ἀναπληρῶσουν αὐτὴ τὴν βασικὴ ἔλλειψη. Σ' αὐτές, ἡ φύση παρουσιάζεται σφιγχοδεμένη νὰ μιλάει, νὰ δρά, νὰ ἐπικοινωνεῖ, νὰ συνεργάζεται, νὰ πάσχει. Ἔτσι, τὸ παιδί θὰ μπορέσει νὰ συναντήσῃ τὸν ἑαυτὸ του καὶ τὸ περιβάλλον του καὶ νὰ προσλάβῃ τὰ μηνύματα ποὺ τοῦ προσφέρονται, χωρὶς ἀμεση διδασκαλικὴ ὑπόδειξη καὶ ρουθεσία.

Οἱ διάλογοι εἶναι αὐθόρμητοι. Μὲ ἐκπληξη ἀκούε ξεχασμένες ἀλήθειες ποὺ τελικὰ ἤχουν αὐτονόητες σ' αὐτιά σου. Τὰ ἐπεισόδια δέονται τὸ ἓνα μὲ τὸ ἄλλο καὶ στὸ τέλος συγκροτοῦν μὴ ἱστορία ποὺ πανοραμικὰ τὴ ὀλέπεις νὰ ζητυλίγεται μπροστὰ σου. Ἄπιστευτα κὶ ὁμως ἀληθινά!

Στὸ σινοπὸ αὐτὸ βοηθεῖ ἰδιαίτερα ἡ εἰκονογράφηση, ποὺ κατὰ κάποιο τρόπο δίνει ὑπόσταση καὶ ἐγγύτητα στὶς ἀλήθειες καὶ τὶς πνευματικὲς ἀξίες ποὺ ὑπογραμμίζονται. Ἐδῶ ἔχει ἀποτυπωθεῖ ἡ «φιλοκαλική» διάθεση τῶν ἀδελφῶν νὰ προβληθεῖ ἡ ὀμορφιά τῆς Δημιουργίας τοῦ Θεοῦ καὶ ν' ἀνεκαταπτριαθοῦν μέσα μας παραδείσιες εἰκόνες ποὺ θὰ εἶναι ὀδηγοὶ γιὰ τὴν ἐργασία ποὺ πρέπει νὰ γίνε γιὰ τὴ φύλαξη τοῦ κόσμου. Κάπου, φυλλομετρῶντας τὰ βιβλία καὶ θαυμάζοντας τὶς ζωγραφικὲς πιάνεις τὸν ἑαυτὸ σου νὰ ζηλεῖ καὶ νὰ θέλει νὰ γεωργήσῃ τὸ ἄγονο τῆς ἐρήμου.

σέ δρόμους ποιμαντικής διακονίας

*Αλληλοδιδασκτική μέθοδος

Στην πρόθεση πάντως της «σειράς» δεν είναι να δοθούν οι μεγάλοι απ' έξω. Ίσα ίσα τους θέλουν μέσα για μέσα όπως εξηγείται στη Σημείωση για τους Γονείς και τους Δασκάλους που περιλαμβάνεται στο τέλος κάθε τεύχους¹. Οι γονείς θα βρουν σίγουρα τη θέση τους στις Ιστορίες που θα διαβάσουν και θα επεξηγήσουν στο παιδί τα περιεχόμενα νοήματα. Οι εκδόσεις παρακλασθών ιδιαίτερα για τη συνεργασία των γονέων, ώστε πριν παρουσιάσουν στο παιδί την Ιστορία, να έχουν έμβασθουν οι ίδιοι στην κεντρική ιδέα της, για να διευκολυνθεί έτσι η επιτυχέστερη και πληρέστερη απόδοσή της.

Τα βιβλία αυτά όταν δοθούν ως δώρα στα παιδιά δεν είναι για να τα ξεφορτωθούμε και ν' αφήσουμε σε άλλους την ευθύνη για την Κατήχηση των παιδιών μας. Η συνεργασία αυτή είναι ένας τρόπος σύσφιξης των δεσμών γονέων - παιδιού. Ευκαιρία διαλόγου, λύσεως άποριών, θέσεως ερωτημάτων, τοποθετήσεως σε σχέσεις διαπροσωπικές. Ευκαιρία ακόμη για το γονιό να αναδοκιμασθεί σε έννοιες και καταστάσεις που τον αφορούν και που η βιοπάλη τον ώθει να τις ξεχάσει. Η σειρά προσφέρεται τρόπον τινά ως αλληλοδιδασκτική μέθοδος.

Όμολογώ πως με μεγάλη χαρά και απόλαυση φυλλάμετρησα και διάβασα τις σελίδες και των ξέι τευχών. Δυστυχώς δεν είναι εύκολο ούτε τη θαυμάσια χρωματιστή εικονογράφηση ν' αποδώσουμε ούτε εστί και περιληπτικά να δώσουμε την κάθε Ιστορία προς διευκόλυνση των αναγνωστών μας. Τους συνιστούμε όμως να σπεύσουν να πιάσουν οι ίδιοι στα χέρια τους τα βιβλία, να τα μελετήσουν και να τα χαρίσουν...! Τους υποσχόμαστε να περάσουν όμορφες στιγμές με τη συντροφιά τους².

Σάν συμπέρασμα

Πιο πάνω μιλήσαμε για δρόμους, για μονοπάτια, για επικοινωνία και —εστί και με τρόπο συνοπτικό— για όλα εκείνα που με πολλή τέχνη μας προσφέρουν τα ξέι τεύχη της σειράς των εκδόσεων «Επιμασία». Πολλά μπορούν να μας φανούν πιθανόν ως παραξενά. Οι περισσότερες Ιστορίες αναφέρονται στην αγάπη, ή όποια όπως τραγουδάει κάποιος ή κάποις «είναι όμορφη παραξενά». Οι Ιστορίες αυτές αφήνουν

να διαφανεί ότι η αγάπη είναι πραγματικά «ή γλώσσα των πλασμάτων». Μ' αυτό το «συμπέρασμα» οδηγούμαι να ολοκληρώσω το άρθρο μου μ' ένα απόσπασμα του ρώσου προσκυνητή. Μου ήλθα αυτόματα στο μυαλό μιά κι είχα πρόσφατα την ευκαιρία ν' ασχοληθώ με τις περιπέτειές του.

Η Άστραφτερούλα

«Έχοντας όλα αυτά εις το μυαλό μου προσευχήθηκα με την καρδιά μου και κάθε τι γύρω μου, έφαινόταν θαυμάσιο κ' ευχάριστο.

Τα δένδρα, ή πρασινάδα, τα πουλιά, ο άέρας, το φώς, μου έφαινόταν πως μου έλεγαν, ότι δημιουργήθηκα για την εξυπηρέτηση του ανθρώπου και για να μαρτυρούν την αγάπη του Θεού προς αυτόν, την αγά-

Η ΑΝΤΙΑΙΡΕΤΙΚΗ ΠΟΙΜΑΝΤΙΚΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ*

Του π. ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΛΕΒΙΖΟΠΟΥΛΟΥ

Δρ. Θεολ., Δρ. Φιλοσ., Γραμματέας της Γεράς Συνόδου

γ) Ημερίδες.

Βασικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα της «Ομάδας Έργασίας» της ΠΕΕΓ είναι οι ολόήμερες εκπαιδευτικές εκδηλώσεις, που εξετάζονται και επίκαιρα προβλήματα, που δημιουργούνται από την δραστηριότητα των αϊρέσεων και της παραθρησκείας. Στή συνέχεια θα παραθέσουμε τα κείμενα μερικώς από αυτές τις «Ημερίδες», που αναφέρονται σε βασικά ποιμαντικά προβλήματα.

1. ΟΙ Νεογνωστικοί στο στόχαστρο της ΠΕΕΓ.

Οι Νεογνωστικοί στη χώρα μας, που η πνευματική τους καταγωγή βρίσκεται στη Λατινική Αμερική, δεν ανέχονται κριτική. Ο καθένας που θα ασκήσει κριτική χαρακτηρίζεται «μισαλλόδοξος» και «συκοφάντης». Το «Κέντρο Γνωστικών Σπουδών» χαρακτηρίζει τους συνεργάτες της ΠΕΕΓ, στους οποίους συγκαταλέγονται ακόμη και πρώην ηγετικά στελέχη των νεογνωστικών, όχι μόνο συκοφάντες, αλλά και θρησιόληπτους. Μάλιστα για να διατηρηθεί σε επικαιρότητα, με «κλιμάδα επιστολών» στον Τύπο, επαναλαμβάνει συνεχώς υποτιμητικές εκφράσεις έναντι των επικριτών της.

Η «Ομάδα Έργασίας» της ΠΕΕΓ, στη Β' Ολοήμερη εκπαιδευτική της σύναξη, που πραγματοποιήθηκε στις 11.12.1988 εξέδωσε την ακόλουθη ανακοίνωση: «Τον τελευταίο καιρό, αποκριφιστικές οργανώσεις,

όπως το Παγκόσμιο Κέντρο Γνωστικών Σπουδών, παρουσιάζουν ιδιαίτερη δραστηριοποίηση προσφέροντας διαλέξεις «γενικού ενδιαφέροντος» στις οποίες παγιδεύονται νεαρά κυρίως άτομα που, φυσικά, δεν είναι δυνατόν να γνωρίζουν τι κρύβεται πίσω από τα «δωρεάν μαθήματα αυτογνωσίας και βελτίωσης της προσωπικότητας».

Επειδή και στο καταστατικό της οργάνωσης αυτής αναφέρεται παραπλανητικά ότι το Κέντρο Γνωστικών Σπουδών «αναγνωρίζει και σέβεται απόλυτα την ορθόδοξη πίστη» κι επειδή παρατηρήθηκε ότι πολλές επίσημες αίθουσες παραχωρούνται για τις εκδηλώσεις του, η Πανελλήνια Ένωση Γονέων για την Προστασία της Οικογένειας και του Ατόμου — που είναι στη χώρα μας ο μοναδικός φορέας αυτοβοήθειας των οικογενειών — θυιάτων της σύγχρονης παραθρησκείας, αναγνωρισμένος από την Παγκόσμια Συναισθησιακή Συλλόγων Πρωτοβουλίας Γονέων — ανακοινώνει για την ενημέρωση του κοινού τα ακόλουθα:

Το «Κέντρο Γνωστικών Σπουδών» είναι σωματείο ψευδοπίγραφο, γιατί ενώ στο καταστατικό του δηλώνει πως αναγνωρίζει και σέβεται απόλυτα την Ορθόδοξη Εκκλησία, αποδεικνύεται αντίχριστο και βλάσφημο.

Εκπρόσωπός του, διά του Τύπου (Έβδομη, 23.11.88, Καβάλα), με αδικαιολόγητη έπαρση ύπνοσε πως το Κέντρο του διαμορφώνει ελεύθερα σκεπτόμενους χαρακτήρες και αναζητητές. Όμως, σύμφωνα με τη δι-

πη που δέχεται ο Θεός εις τον άνθρωπο με αυτά, και με όλα τ' άλλα πλάσματά του που τον δοξολογούν καθημερινά.

Έτσι κατενόησα αυτό που η «Φιλοκαλία» ονομάζει «γνώσιν της γλώσσης των πλάσματων» και αντιλήφθηκα τὸν τρόπο με τον οποίο συνομιλοῦν τὰ πλάσματα με τὸν πλάστη τους»⁶.

1. Από την αϊρέωση του Antoine de Saint - Exupéry του βιβλίου του «Ο Μικρός Πρίγκιπας» στον καλύτερο του φίλο στον κόσμο Leon Werth (μετάφραση Στρατή Τσίρα, εκδ. Ήριδανός, Αθήνα χ.χ.).

2. Τὸν ὄρο τὸν δανείζομαι ἀπὸ τὸν Ν. Δ. Τριανταφυλλόπουλο μ' αὐτὸν ἐπιγράφει τὴν παρουσίαση τῶν Μ. η. λ. Ὁ. Β. ο. υ. ν. τοῦ Ζαχαρία Παπαγιαννίδη καὶ τὴν δηλ. συζήτηση γιὰ τὰ ἀναγνωστικά τοῦ Δημοσίου στὴν ἐφημερίδα «Τὸ Βή-

μα» τῆς 3 Δεκεμβρίου 1974. Τὸ κείμενο ἐκείνο δημοσιεύθηκε στὸν τόμο Τὸ β (χ. τ. υ. κ. α. ι. τ. ὁ. μ. ε. λ. ι.) τοῦ 12. οὐ συγγραφέα, Αθήνα, Βιβλιοπωλεῖον τῆς «Εστίας», Δεκέμ. 22, 1983, σ. 38-44.

3. Περισσότερο βλ. στὸ ἀνάτυπο ἀπὸ τὸν «Εφημέριον»: Α. Μ. Σταυροπούλου, «Ἡ θρησκ. κ. η. ἀ. ν. ἀ. π. π. υ. ἔ. η. τ. ο. ὁ. π. α. ὁ. β.», Ψυχολογικὴ προσέγγιση, Αθήνα 1988 (ἐκεῖ καὶ ἄλλη βιβλιογραφία).

4. Ἀπὸ τῆ Σημείωσι ἀπὸ τὴν χρησιμοποίησιν σκέψεις τῶν ἐκδοτῶν πολὺ βοηθητικὴς γιὰ τὴ σύνταξιν τοῦ παρόντος ἀρθροῦ. Διωφορικτικὴ ἦταν καὶ ἡ συνομιλία πρὸ εἰχόμε μαζί τους ἐνα μισημέρι τοῦ Μαΐου πρὸ μᾶς δέχτηκαν στὸ Μοναστήριον.

5. Οἱ τίτλοι τῶν βιβλίων εἶναι οἱ ἀκόλουθοι: 1) Ἡ Ἀστραφερόβλα. 2) Ὁ Σιταρομικρούλης. 3) Τὸ ἄσχημο Σιουπιλάκι. 4) Ὁ κ. κ. Κρουζέ - Παπακρουζέ. 5) Ὁ Ριζὴς καὶ τὰ δινερά του. 6) Ὁ Πίτης ἦταν χρήσιμος. Τὴν κεντρικὴν διδασχὴ τὴν κρατᾶει ἡ Γ. Μ. Τηλίου Προδρόμου, Καρέας Ἀττικῆς, τηλ. 76 52 746.

6. Οἱ περὶ πέπειτες ἐνὲς προσοχῆς τοῦ μεταφράση Πανταλεήμονος Καρανικόλα, Μητροπολίτου Κορινθίου, Αθήνα, εκδ. «Ἀστέρων», 1989, σ. 43.